

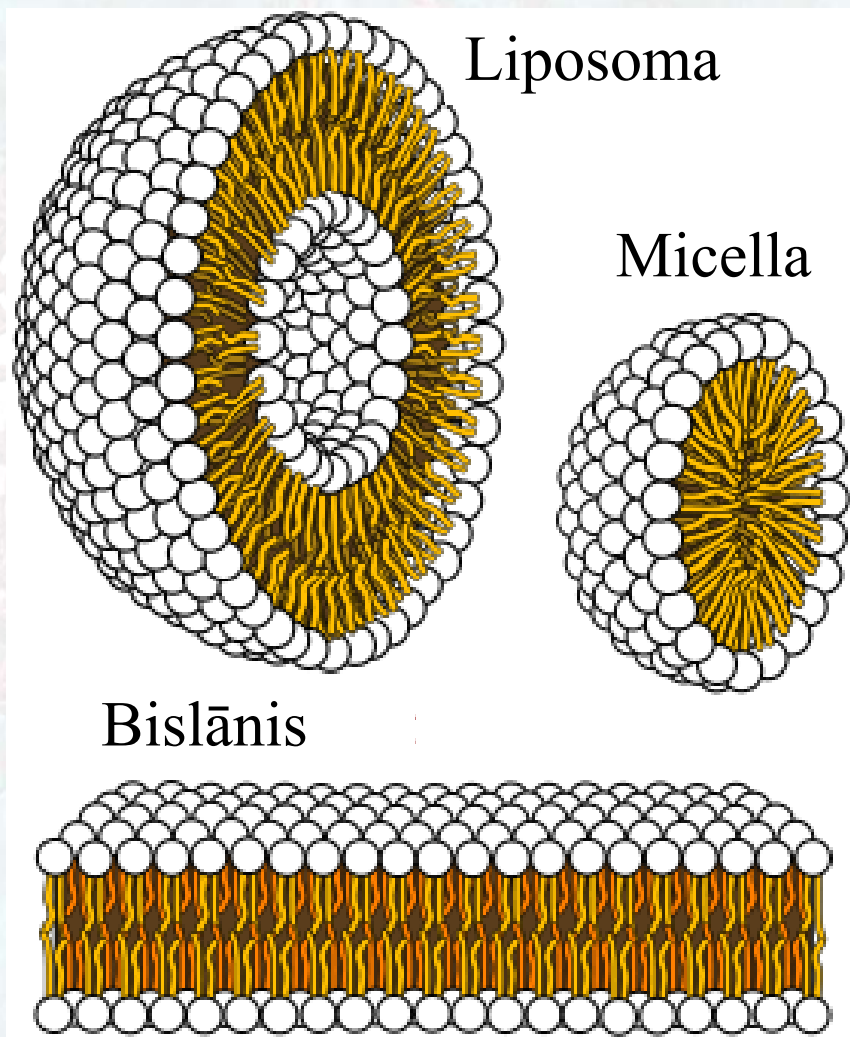
MĀKSLĪGO VEZIKULU PĒTĪŠANA AR KMR METODĒM

15.11.2011

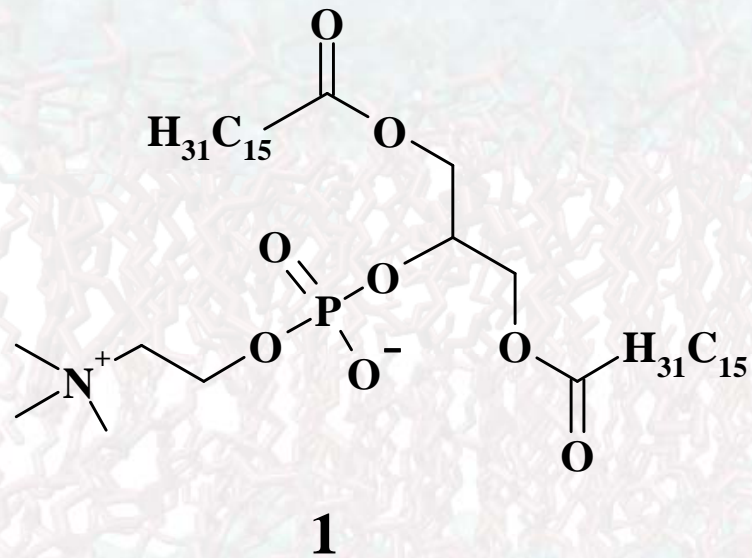
Darba aktualitāte

- Vezikulas (liposomas) uzskata par perspektīviem DNS transfekcijas aģentiem, kā arī ārstniecības vielu transportieriem.
- Liposomu vidējā izmēra samazināšanai un stabilitātes palielināšanai ir būtiska nozīme, tos pielietojot ārstniecības vielu pārnesei dzīvajos organismos.
- Pēdējo gadu laikā Latvijas Organiskās sintēzes institūta Membrānaktīvo savienojumu un β -diketonu laboratorijā sintezēti jauni potenciāli gēnu transfekcijas aģenti - 1,4-DHP atvasinājumi ar pozitīvu lādiņu molekulā, kuri līdz šim nebija sistemātiski pētīti ar KMR metodēm.

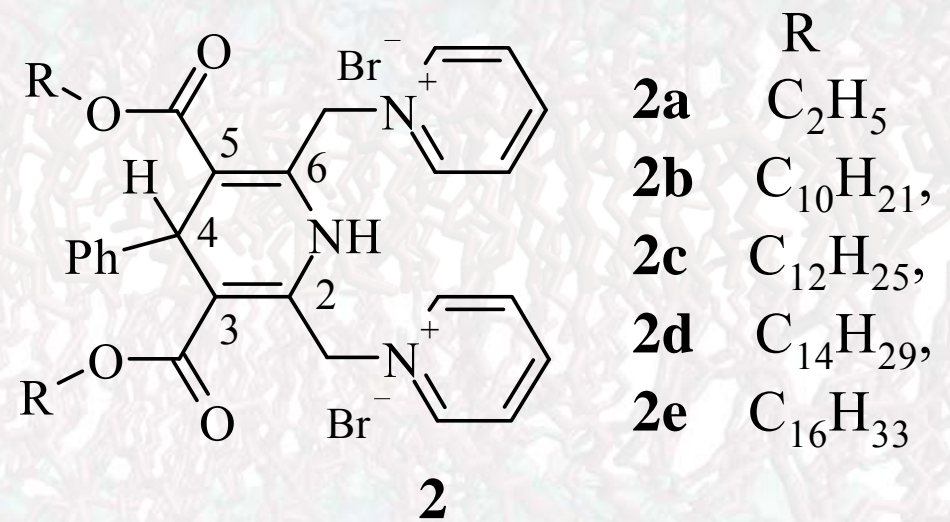
Fosfolipīdi un citi amfifīlie lipīdi ūdens šķīdumā veido šādas nanodaļiņas:

Pētītie objekti

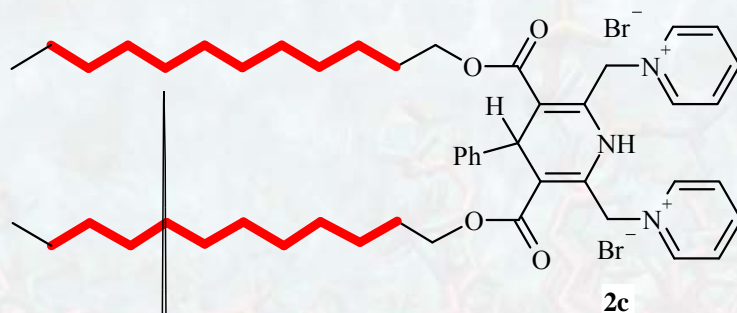
Dipalmitoilfosfatidilholīns
(β -DPPC)

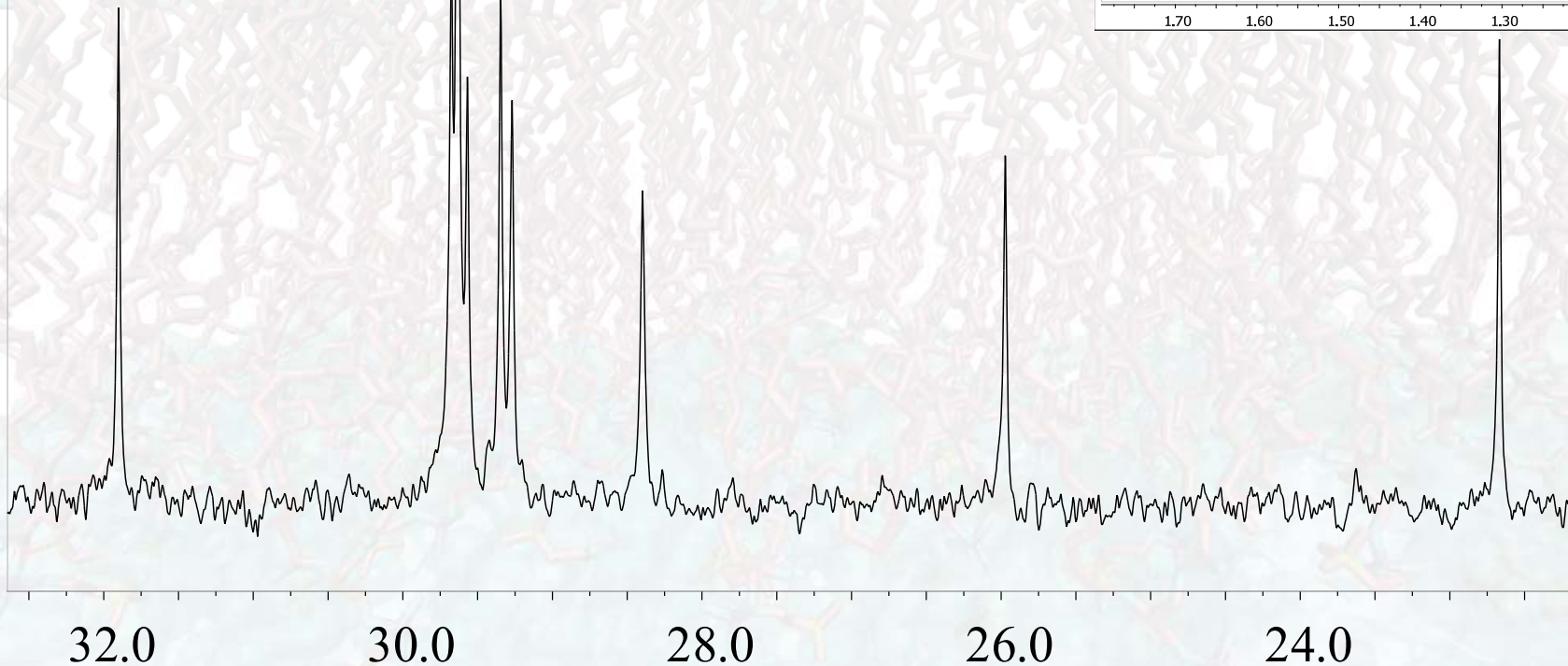
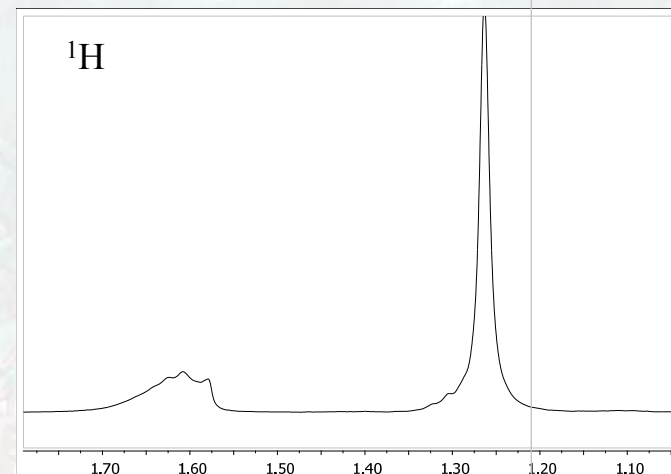
1,4-DHP atvasinājumi

Alkilķēžu ^1H un ^{13}C KMR spektru rajons

^{13}C

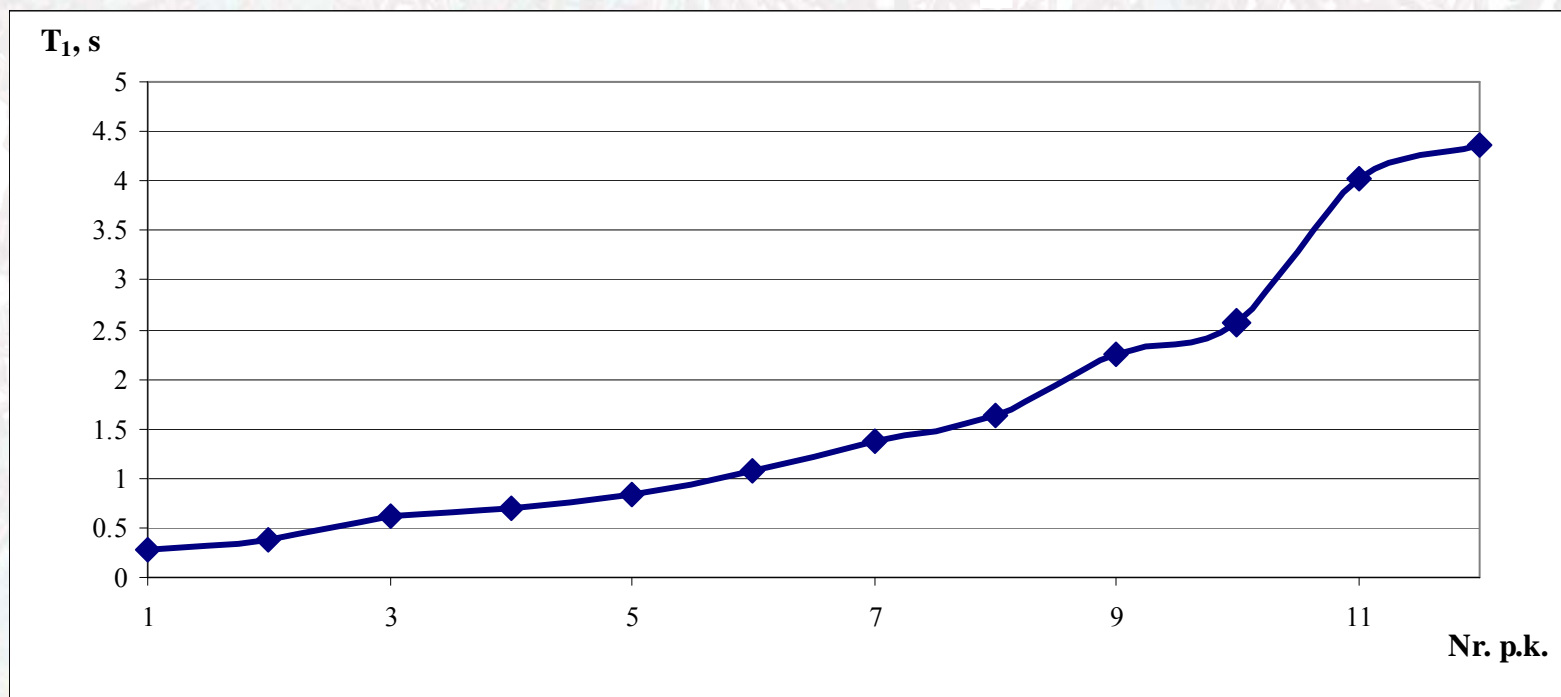
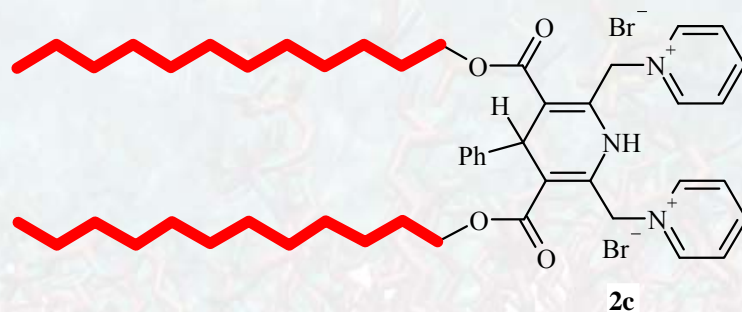

^1H

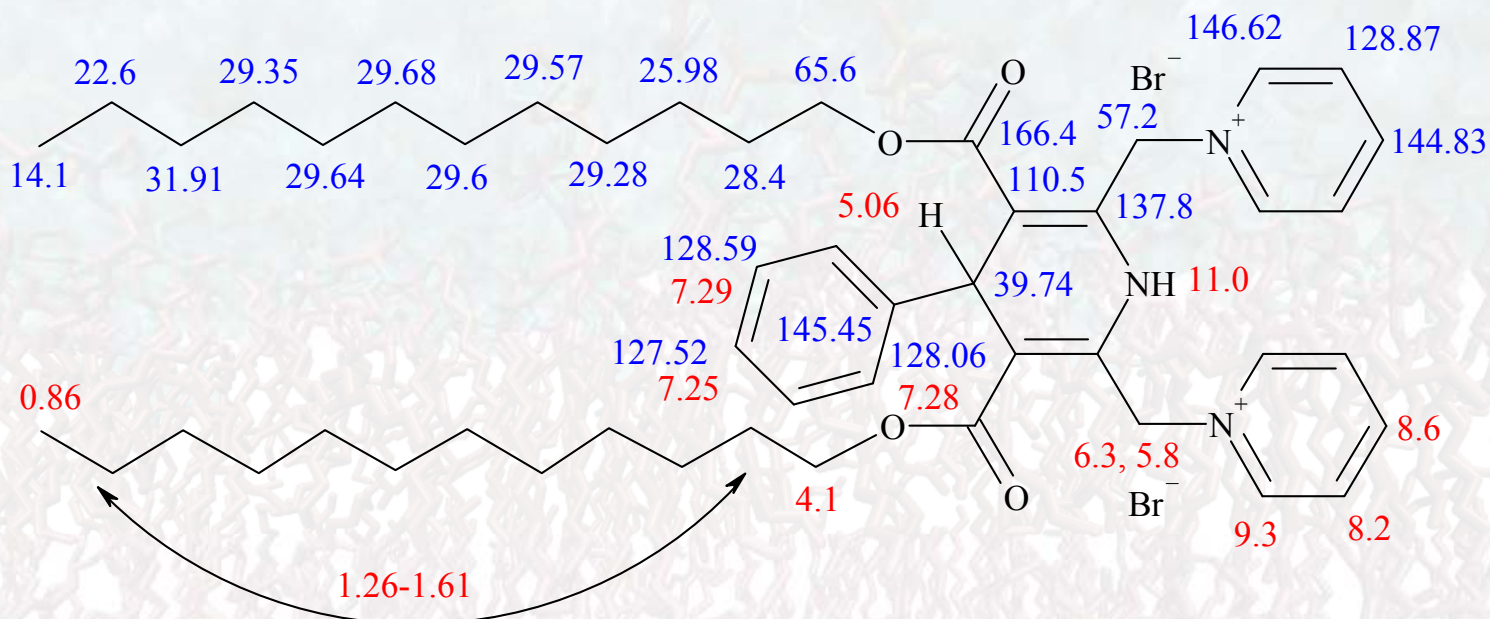

Hidrofobo fragmentu oglekļa kodolu signāliem, kas rezonē 29-30 m.d. diapazonā, ķīmisko nobīžu atšķirības bija niecīgas.

^{13}C KMR spina-režģa relaksācijas laiks T_1

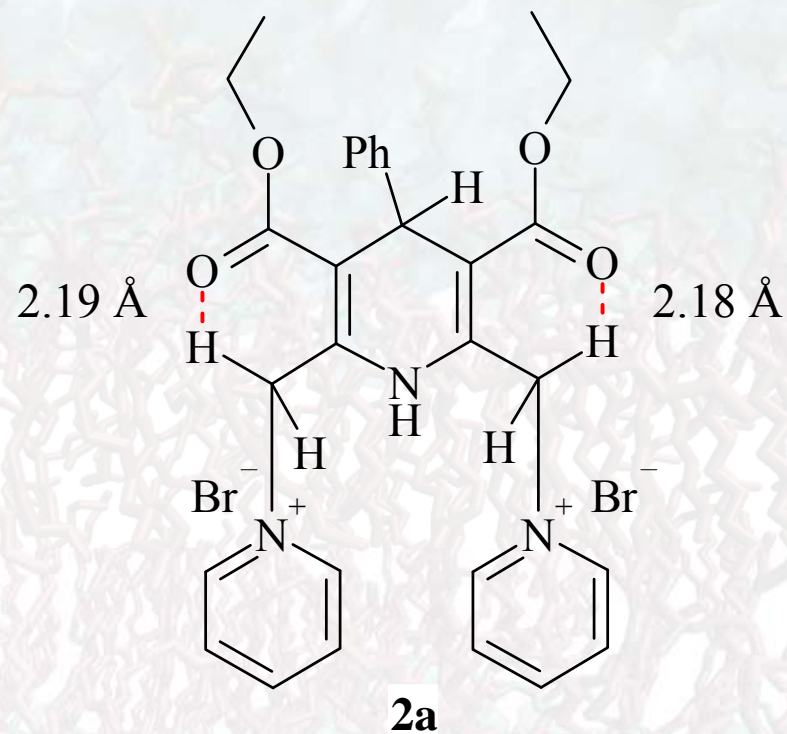
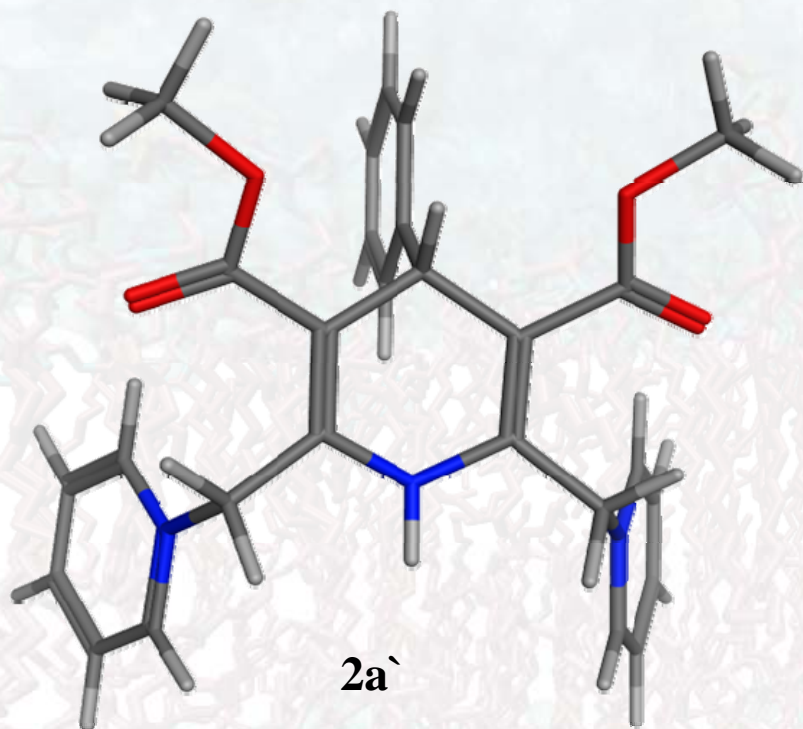
Savienojuma **2c** ^{13}C KMR T_1 relaksācijas laika izmaiņas atkarībā no oglekļa atoma vietas alkilķēdē

Savienojuma **2c** ^{13}C un ^1H KMR ķīmisko nobīžu vērtības.

Izmantojot mūsdienīgas vien- un divdimensionālas KMR metodes veikta pilna ^1H , ^{13}C KMR spektru identifikācija.

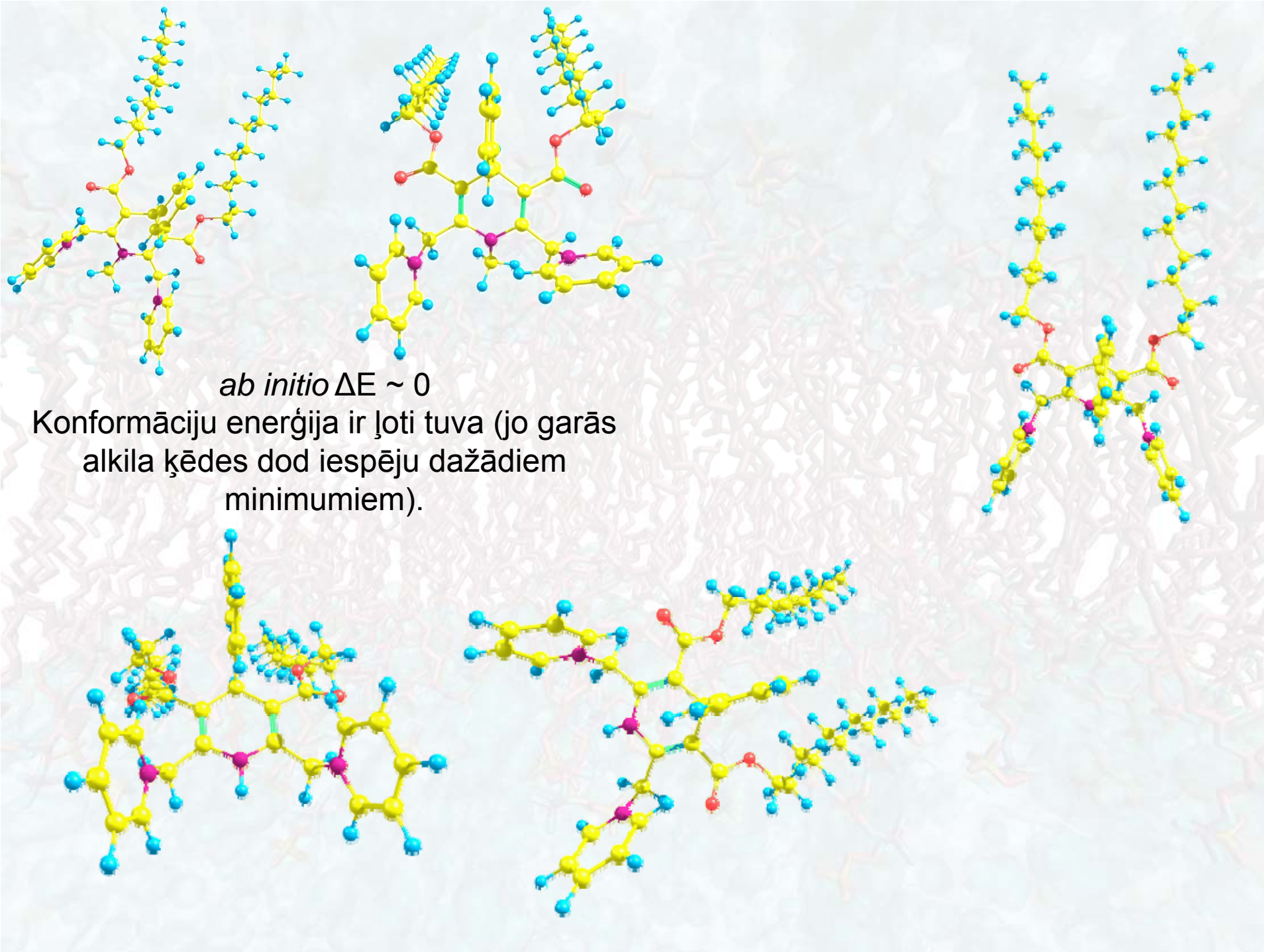
Kvantu-ķīmiskie pētījumi

Optimālā konformācijā iekšmolekulārās ūdeņraža saites (C-H...O=C) stabilizē konformāciju pa saitēm C_{3,5}-CO un C_{2,6}-CH₂.

DFT B3LYP 6-311G**++

1, 2c un 2a ^1H un ^{31}P KMR spektros signālu paplašināšanās ūdenī (5 son.) salīdzinot ar hloroforma šķīdumiem.

